

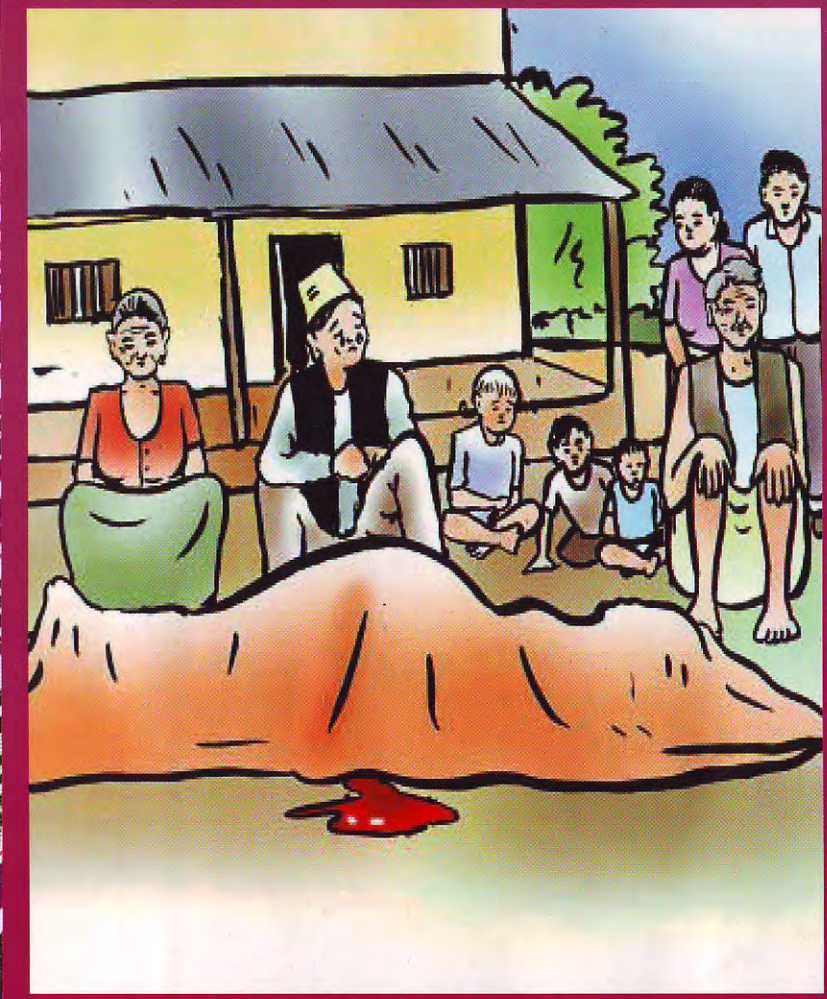
पिपल पुस्तकको बारेमा

यो ग्रन्थमाला भाषानुभव विधिबाट तयार गरिएको हो । यस विधिमा लेखकले मौखिक रूपमा भनेको कथालाई अर्को व्यक्तिले जस्ताको तस्तै लेखेर कथा तयार पार्दछ ।

यस किसिमका कथाहरू सत्य घटनामा आधारित हुनुका साथै गाउँका मानिसहरूको अनुभवसँग मेल खाने हुनाले उनीहरूले यसमा बढी चासो लिन्छन् । वास्तविक मौखिक वाचन प्रवाहबाट बनेका यस्ता कथाहरू पढ्दा नव साक्षर प्रौढहरूले पछि आउने घटनाको अड्कल पहिले नै पाउँछन् जसबाट उनीहरूको आत्म विश्वास र वाचन प्रवाह बढ्दै जान्छ ।

केवल सामान्य सम्पादन गरिएको हुँदा मौखिक भाषामा हुने गुणहरू जस्तै- ठाउँ ठाउँको बोलाई विभिन्नता, भर्रा शब्दहरू, सरल वाक्यहरू यथावत रहेका छन् । यो ग्रन्थमालाले नव साक्षर प्रौढ पाठकहरूलाई बोली-चालीको भाषाबाट कुशलतापूर्वक किताबी भाषामा लैजान चाहन्छ । जब उनीहरूमा पढ्ने बानी बस्दै जान्छ, परिष्कृत शैलीका नयाँ नयाँ लेखहरू पनि पढ्न सक्ने हुन्छन् ।

प्रत्येक शीर्षक छुट्टा छुट्टै भएतापनि १०० वटा जति शीर्षकमा तयार गरिने यस ग्रन्थमालामा प्रयोग भएका भाषाका विभिन्न रूप, शैली, र संरचनाको माध्यमबाट नव साक्षर पाठकहरूले भाषाको विकास गर्न सक्दछन् भन्ने विश्वास गरिएको छ ।

प्रकाशक: मातृ-भाषा पिपल पुस्तक परियोजना - २०६१

मन कूमारी ही छान्म सीया?

- - पट्ट डीनी सजीलो
- - चे-चेस डूख
- - चेक्ना डूख
- - पट्ट डीनी डूख

ईसे कीटाव प्याजी रड आले ।

इसे "मास्टो भूमीकूड कठा" भाकड परीले ।

The Information of This Book

The language of this book: Magar

Nepali title: Man Kumari Ke Bhaera Maryo?

English title: Why Did Man Kumari Die?

Author: Muna Rana Magar

Artist: Ratan Ale Magar

First Edition: 2005

Copy: 1000

Publisher: Mother Tongue Pipal Pustak Project

मन कूमारी ही छान्म सीया ?

मीजा फूनूक्के (छानूके) मयोक्चो कारनई
बीकालाड सीके परीस्चो काट मास्टोऊ
माट्इयो जीन्डगीयू कहानी ।

पढीस्के डीनी अघेर नून्लाकूड कोठाड रीक्चो पढीस्नी ।

नकसा रीक्चो: रतन आले मगर

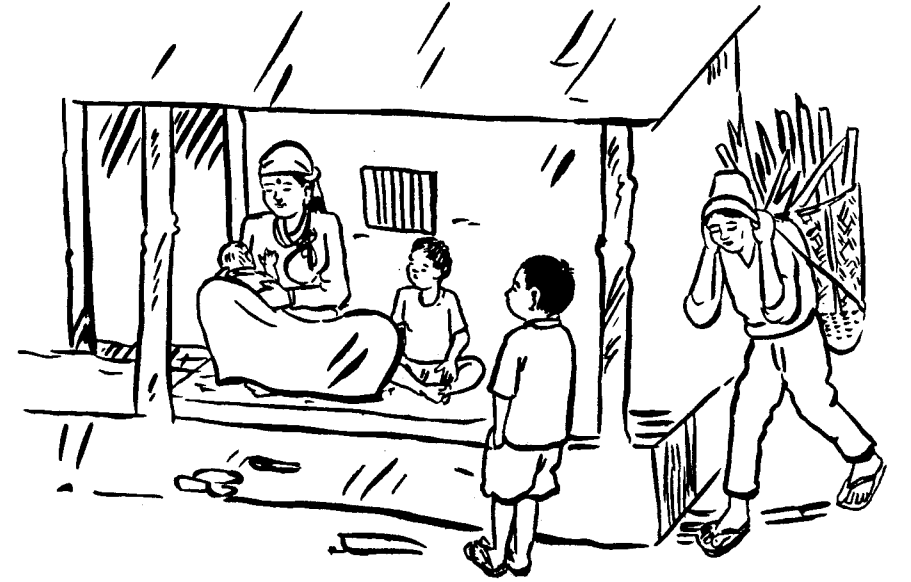
डऊ म्यर्मी मूना राना आले। डऊ मोयोऊ
केल्चो बाट डाके हाडा बजेई सेटाका। होटा
छानूठाड डई डऊ मोयोऊ जीन्डग्याड
छानूचो बाट रीक्मनी।

डऊ मोयोऊ म्यर्मी मन कूमारी राना मगर
आले। ईम नवलपरासी जील्ला भारटीपूर
वर्ड न. सोम साल्वास डेचो लाड्घाड
परीले।

बीस बरस अघेरूड बाट आले। डऊ मोई
पन्ड्र बरसूड लेनाड डऊ बोई कठा बीहा
छान्लेसा।

मोई सोऊर बरसूड लेनाड डाके फून्लेसा।
डा मकनी नीस भोयेकोर पन्ड्र-पन्ड्र
महीनोऊ फरकाड फून्लेसा (छान्लेसा)।

कान्को सोम बाबूको फून्नाखीन फेरी काट
मीजा फून्के लेऊसा। होसेई बखाटाड डऊ
मोयोऊ जीऊ सोक्म र यूस्म बाँ याक्टार
ठलाडीस्लेसा। ईटा छानूनाडरा डऊ मोईके
अस्पटालाड माल्लेसा। ईसे बेठाके कराड्चो
बेठा मलोक्लेसा।

बढी यू नूड्चो कारनई मोई मूरसा डीस्लेसा ।
होटूड डऊ मोई मीटूकूड मीजा फून्के
मयोक्म सीलेसा।

डा हूडीकाड साढे सोम बर्स खालूड लेऊसा।
डऊ मईला भोये नीस बर्सूड र कान्छा भोये
काट बर्स खलूड लेऊसा।

डऊ हाडा बाज्यू , बजेई कान्को सोम डाजे-
भोयेकोके सारई डूख जाट्म होरोक्लेसा।
होटा छान्ठाड कान्कई सारई टूहूराको
लेखाना मस्या।

डेप्याक्ुरा मोई लेनाड लेखा मछान्के
लेऊसा। मोई मलेचोकोके पट्टाकई मेलाखाट
खास्के लेऊसा। टूहूरा-टूहूरा डेम डेओलेसा।
जब डाके टूहूरा डेम डेले, डऊ मन सारई
ममराड् ले। डऊ मोई मसीप्याक डाके सूईरा
टूहूरा मडेओला।

अरूको मोई कठा डूचो डाङ्नाड फोको परई
लेखा सेम मोईके आर्मीट्म डऊ मीमन
ग्याहले। डऊ मोई मसीप्याक् डा र डऊ मोई
कठा अरूको लेखाना डूओला लेखा सेले।

जब डा काराङनाखीन स्वास्थ्य सम्बन्धी
कीटाबको पढीसा होटूड डाके ईसे बाट्को
ठाहा छानाहा।

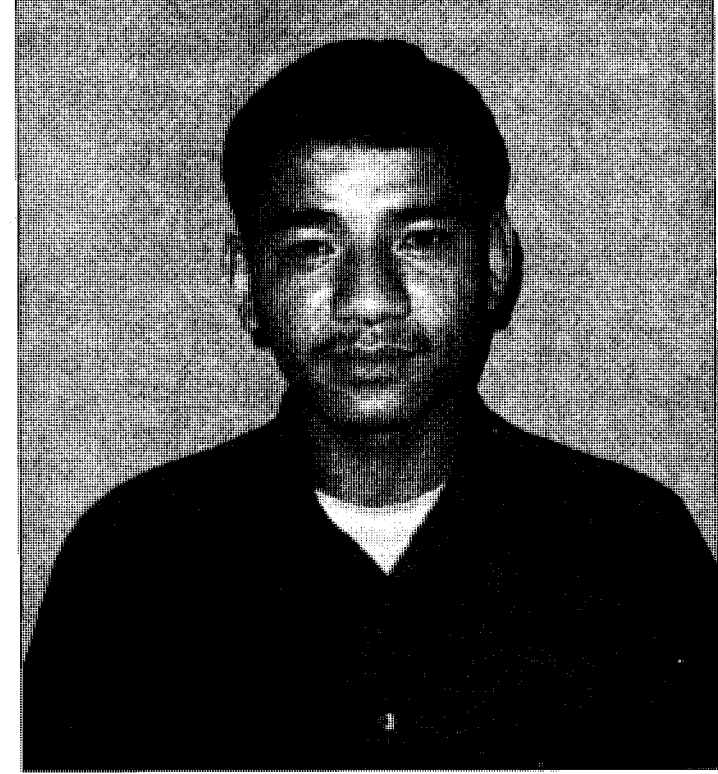
१. बीस बर्स मओल्टार नानी मीजाकई
बीहा जाट्के मछान्के लेऊसा।
(हीडेम डेनाड मीजा फून्के जीऊ
पाको मछान्के लेऊसा, मोई र मीजा
सीके योक्के लेऊसा।)
२. मीजा फून्के लेनाड कारा माख्योम
स्वास्ठे कार्येकर्टाकोलाक्
जाँचडीक्के नूड्के बाहाके लेऊसा।

३. लगाटर मीजा फून्के बेठालाचो नीस
घन्टा भीटीरी स्वास्ठ्य चोऊकीयाड
या अस्पटालाड आल्के बाहाके
लेऊसा। टर सेन-सेन बेठालाप्याक्
बाहर घन्टा भीटीरी आल्के बाहाके
लेऊसा।
४. मीजा फून्के बेठालानाड यूस्नाड
अस्पटालाड भोको आल्के परीस्के
लेऊसा।
५. मीजा भोको-भोको फून्के मछान्के
बाहाके लेऊसा। (कमटीयाडरा नीस
बर्सोऊ फराकाड फून्के बाहाके
लेऊसा।)

डऊ जाहान र लाङ्घालीकोके ईसे बाट्को
ठाहा लेप्याहा कानई कानूड मोईके
भीसाक्के मपरीसोऊला । कान्कोरा टूहूरा
छान्के मपरीसोऊला ।

चाँहाँक् र बीस बर्स अघेरूड डऊ मोयोऊ
जीन्डग्याड छान्नाड लेखा ठोऊँ-ठोवाड
छान्म न डूमनी । होटा छान्ठाड कान्कई
स्वास्थ्य सम्बन्धीयू ईडीङ्चो बाट्को
वार्म डूके बाहाके लेऊसा ।

मूना राना मगर

गीन्म बाट जाट्नी

ईसे कीटाबाड कान्कई अच्छयेरको मगर टरीकई रीक्मनी।
ईसे टरीका पढीस्नाखीन नाहाकोके कूटा स्या? नाहाकूड
सल्लाहा-सूभाव कान्के याके योक्ले:

अर्खला (वर्ड न. ४): पोप बहाडूर सोटी मगर

बूलीड्टार (वर्ड न. ५): ग्यान बहाडूर डीसूवा मगर

भारटीपूर (वर्ड न. ३): मूना राना मगर

मगर भासोऊ (ढूटोऊ) टरीका:

इ (डे़ट)

न (नीस)

म (मे)

य (योक्के)

र (रा)

ल (ला)

व (वाके)

खास कूरोऊ टरीका:

इह (इहेट)

न्ह (न्हीस)

मह (महे)

य्ह (य्होक्के)

र्ह (रहा)

ल्ह (ल्हा)

व्ह (व्हाके)

मगर टरीकई:

क्ष, ष, श, ण मरीक्के।

त, थ, द, ध मरीक्के, ट, ठ, ड, ढ माट्टरई रीक्के।

ऐ, औ मरीक्के (डई, डोऊ लेखाना रीक्के)।

इ, उ मरीक्के, ई, ऊ माट्टरई रीक्के।

रेफ (गर्छु डेचो सब्डाड रीक्को लेखाना) मरीक्के।

मीहील चेमो माट्टरई अच्छयेरको जोडीक्के (कान्को मरीक्म कान्को रीक्के)।

१. मन कूमारीयू जीन्डगीयू बाट सूई रीक्को आले?
२. ईसे बाट कूडी बर्स अघेरूड आले?
३. मन कूमारीयू बीहा कूडी बर्सूड लेनाड छानाहा?
४. मन कूमारीई कूडी-कूडी महीनो फरकाड मीजा फूनाहा?
५. मन कूमारी ही छान्म ठलाडीसा?
६. बेठालाचोकोके स्वास्थ्य चोऊकीयाड या अस्पटालाड आल्के परीस्ले की मपरीस्ले?
७. हीडेम मन कूमारीके स्वास्थ्य चोऊकीयाड या अस्पटालाड माल्लेसा?
८. मन कूमारी सीनाखीन मेकूड मीजाकोके सू-सूई होरोक्लेसा?
९. मन कूमारी सीनाड मेकूड मीजाको कूडी-कूडी बर्स खल लेऊसा?
१०. मन कूमारीयू मीजाकूड मन हीडेम ग्याहले?
११. मूनई स्वास्थ्य कीटाब पढीस्नाखीन ही-ही बाट वार्लेसा?
१२. जाहान्कई या लाङ्घालीकई स्वास्थ्योऊ बार्याड वारप्या मन कूमारी सीओला की मसीओला?